

care-l leagă genetic de aria dialectală sud-velicorusă, nu trebuie să ne surprindă, întrucât „...graiurile sud-velicoruse se caracterizează printr-un aspect deosebit de pestriț. Pe teritoriul dialectului sud-velicorus s-au deplasat în diferite perioade istorice tîrzii numeroase grupuri de populație din alte regiuni ale țării. Această populație a adus cu sine pe noile teritorii unde s-a statornicit nu numai obiceiurile, ci și particularitățile limbii sale”¹.

Trăsăturile dialectale tipice, de care am amintit ceva mai înainte, ne permit, așadar, să tragem concluzia încadrării structurale a graiului locuitorilor din Pisc în aria graiurilor rusești de tip meridional. Patria de origine (vatra) lipovenilor din acest sat o constituie deci, în linii mari, teritoriul de sud al R.S.F.S.R. de care este legat prin isoglose comune și Caucazul de Nord². Cecetările ulterioare, de detaliu, vor putea duce, firește, la o delimitare și mai precisă.

Cît privește împrumuturile românești din acest grai, însemnate sub raport cantitativ și ca circulație sînt numai cele lexicale, întîlnite, după cum am arătat mai sus, sub forma unor adevărate straturi semantice. Prezența, în cazuri cu totul răzlețe, a ocusivei *g*, a fricativei palatale *ș*, a africtei *g'* și a vocalei *ă* sau rostirea unor sunete ca în limba romînă — fenomene întîlnite exclusiv în cuvintele împrumutate — n-au alterat sistemul fonetic, sud-velicorus, al graiului. Dimpotrivă, adaptarea în întregime a celor mai multe împrumuturi lexicale la sistemul fonologic și morfologic al graiului dovedește deosebita putere de asimilare a limbii ruse vorbite de lipoveni.

GLOSAR DIALECTAL³

A

ab'œ'idár, s.m. Abecedar.
abyr, interj. Abîr (pentru gonirea oilor).
ablón'i, s. pl. Obloane.
abrótkb, s.f. Friu.
adukát, s. m. Advocat.
aȝeraplánš'ik, s.m. Aviator.
al'éj, s.m. Ulei. ráp'išnyj
al'éj. Ulei de rapiță.

B

babájkb, s.f. Vîslă.
bandáš, s.m. Bandaj.
barkán, s.m. Borcan. z'íml'inój
barkán. Vas de pămînt.
báskb, s.f. Fustă.
bastón, s.m. Baston.
batlán, s.m. Bîtlan.
bič'íkl'étrb, s.f. Bicicletă.
bl'imar'ínnyj, adj. Bleumarin. bl'imar'ínnyj
cv'et. Culoare bleumarin.
bóč'i - bóč'i, interj. Boci-boci (pentru che-
marea gîștelor).
bryžý, s. pl. Volane (fișii de dantelă).
brumá, s.f. Brumă.

bukánč, s.pl. Bocanci.
bumbák. s.m. Bumbac.
burák, s.m. Sfeclă, b'élyj burák. Sfeclă de
zahăr.
burav'éc, s.m. Bormașină.
butúk, s.m. Butuc.

C

č'ern'alb, s.f. Cerneală.
č'ímbru, s.m. Cimbrușor.
č'irč'áf, s.m. Cearceaf. č'irč'áf nč'ad'ijálb,
Idem.
č'ubatár, s.m. Cismar.
č'ubatar'íhč, s.f. Soția cismarului.
č'úmč. s.f. Ciumă.

D

d'éškč, s.f. Butoi.
d'ísn'i, s.pl. Gingie.
d'it'ónčk, s.m. Copil.
dužč, adv. Foarte. dužč ylátčbj.
Foarte gras.
d'v'órkč, s. f. Ușă de sobă.

¹ V. V. Ivanov, *Русские народные говоры*, Moscova, 1956, p. 40 — 41.

² Vezi harta anexată la sfîrșitul lucrării lui P. S. Kuznefov.

³ Sînt inserate cuvintele dialectale velicoruse și împrumuturile lexicale românești pe care le-am înregistrat potrivit întrebărilor din chestionar.